65 ste Jaargang No. 5376

DAGBLAD

Maandag 15 Maart 1948

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire f 2.—. Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden f 2.50, buitenland f 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs f1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao, Directeur A. C. Beerman. Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Communistische regering in Tsjechoslowakije begint de touwtjes aan te trekken

Joden tussen 17 en 45 jaar mogen Palestina niet verlaten

Verzet tegen het candidaatschap van Truman

DE TWEEDE STAP VAN DE REGERING IN PRAAG.

A. I. Goldberg seint ons uit Praag, dat er twintig personen gevangen zijn genomen, terwijl ook de parlementaire onschendbaar van Vladimir Krajina en twee afgevaardigden in gevaar is.

Dit is de tweede stap van de regering om de vroegere leiders van de nationaal socialistische partij voor het gerecht te dagen als zijnde leden van een spionnagering.

Men lanceerde de beschuldiging, dat het hoofdbureau van de partij gebruikt werd als spionnagecentrum tegen de veiligheidspolitie en de nationalisatie der industrieën.

Ongeveer drie dagen geleden heeft de districtspolitie van Moravska Ostrava bericht, dat Joseph Herod een districtssecretaris van de partij, bekend heeft lid te zijn van de spionnagebende, waarvan Krajina het hoofd is. Na deze onthulling ontnam Herod zich het leven. De huidige Minister van Binnenlandse Zaken heeft thans zijn campagne hernieuwd, daar het thans onmogelijk is geworden met het verhaal van Herod verder te komen.

Heden werden een beroep gedaan op het comité voor parlementaire onschendbaarheid, teneinde Krajina en de twee afgevaardigden Otto Hora en Alois Cizek van hun onschendbaar te beroven.

Ook publiceerde het Ministerie van Binnenlandse Zaken de machtiging om Vaclav Knotek gevangen te nemen. Vaclav is een regeringsraadsheer en wordt door het ministerie ervan beschuldigd de uitvoerder te zijn van de spionnage-operaties. In de verklaring van het ministerie staat medegedeeld, dat men in de papieren van de nationaal-socialistische partij documenten heeft aangetroffen, die in verband staan met de opdrachten en aanwijzingen ten aanzien van de veiligheidspolitie en de nationalisatie der industrieën.

De communistische premier Klement Gottwald heeft in een overzicht van de regeringscrisis verklaard, dat de nationaal socialistische partij plannen beraamt om de regering omver te werpen. Ten gevolge hiervan heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken op 23 Februari jl. voor het eerst met geweld een inbraak gedaan in het hoofdkwartier van genoemde partij. Dit was het eerste gewapend conflict in de regeringscrisis.

Sinds die datum heeft de partij zich gezuiverd van de vroegere leiders en heeft zij haar naam veranderd voor de „Tsjechische socialistische partij". De leiders van deze nieuwe partij vertegenwoordigen haar in de regering, doch het actie-comité, de linkse partijen en andere organisaties, hebben niet nagelaten hun ongerustheid te doen blijken ten aanzien van de vroegere leiders van de partij.

Van de vroegere partijleider en onder-premier Peter Zenkl weet men niets af. Zijn vrienden professoren weten geen van allen waar hij zich bevindt. Een andere leider tw. de vroegere Minister van Justitie Prokop Drtina vertoeft steeds in het hospitaal vanwege verwondingen, die door de politie opgegeven werden als gevolg van een poging tot zelfmoord.

Krajina, een vroegere professor in de plantkunde, was zelf een spion ten tijde van de Duitse bezetting. Van Praag uit stuurde hij inlichtingen naar Engeland en Moskou over de Duitse plannen voor een invasie van de Balkan en de Lage Landen. Tevens saboteerde hij de Duitse militaire operaties.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken deelt mede, dat zich onder de 20 gearresteerden ook bevinden de vroegere regeringsraadsheer Kared Heer en de klerk van de nationaal socialistische partijbureaux Milic Solsky.

Het nieuwsblad „Mlada Fronta" schreef, dat een andere „skilooper" over de grenzen is ontsnapt. Hiermede wordt bedoeld Blazej Vilim, de vroegere secretaris-generaal van de sociaal democrtische partij, die ontslagen werd toen de communisten de macht in handen kregen bij de recente regeringscrisis.

Het communistisch nieuwsblad „Rude Pravo" berichtte dat gedurende de „Gottwald week" de communistische partijen en ongeveer 125.591 nieuwe leden heeft bij gekregen. Gezien de grote successen, die gedurende deze week geboekt werden, heeft men besloten tussen 15 en 22 Maart een tweede „Gottwald week" te houden.

ALOM TSJECHOSLOWAKIJE.

— In een hoofdartikel van een jeugdblad, dat in Praag verschijnt wordt geschreven dat de „ergste beledigers" onder de buitenlandse correspondenten naar huis worden gezonden, terwijl aan de overigen dringend verzocht wordt om „slechts de waarheid over ons te schrijven". Als dit niet helpt zullen er strengere maatregelen genomen moeten worden.

— De bekende dirigent en directeur van de nationale staatsopera, Vaclav Talich is door den Minister van opvoeding ontslagen.

— President Benes was hedenmorgen toegestaan het begin van de begrafenis van Jan Masarijk bij te wonen.

— Chili heeft besloten de recente gebeurtenissen in Tsjechoslowakije voor de Veiligheidsraad te brengen. Dit bericht is afkomstig van den Chileense president persoonlijk, de heer Gabriel Gonzalez Videla.

Hij deelde nl. mede de Chileense afgevaardigden bij de Uno te hebben opgedragen om de aanklacht van de Tsjechoslowaakse doctor Jan Papanek tot hun aanklacht te maken en het geval voor de Veiligheidsraad te brengen.

De Veiligheidsraad zal het Chileens voorstel om de kwestie van Tsjechoslowakije te bespreken op de vergadering van as. Woensdag behandelen.

JOODS AGENTSCHAP TREEDT OP.

Een zegsman van het Joods agentschap bevestigde de berichten volgens hetwelk het alle Joden tussen de 17 en de 45 jaar verboden is Palestina te verlaten. Slechts indien dit noodzakelijk is voor de nationale veiligheid, wordt het toegestaan.

Een bureau van de luchtvaart deelde mede, dat honderden van zijn passagiers zijn tegengehouden door een patrouille van de Hagana, toen deze zich naar het vliegveld begaven. Een zegsman van de maatschappij deelde mede, dat 7 van zijn passagiers uit de bus werden gehaald te Petah Tuqva en dat zij toen gedwongen werden naar Tel Aviv terug te keren.

Het Joods agentschap berichtte bij monde van een zijner zegslieden, dat de Hagana verschillende wachten heeft opgesteld op de bureaux der luchtvaartagentschappen, teneinde op te letten of er Joden zijn tussen de leeftijd van 17 en 45 jaar, die een passage komen boeken.

„De Joden van Palestina zijn in oorlog. Men mag verwachten, dat het geen enkele Jood zonder wettige reden zal worden toegestaan zich aan zijn plichten in oorlogstijd te onttrekken."

De zegsman zeide, dat die Joden welke voor goed het Heilig Land willen verlaten en een andere nationaliteit willen aannemen, dit veroorloofd zal worden. Het Noordamerikaans consulaat heeft officiële bezwaren ingediend bij het Joods agentschap wegens het tegenhouden van verscheidene Noordamerikaanse Joden.

NAAR WASHINGTON.

Met het K.L.M.-vliegtuig van Zaterdagavond vertrok **Ir. J. F. Groote**, directeur van het departement van Openbare Werken via New York naar Washington, teneinde verdere besprekingen te voeren over de bouw van het „Franklin Roosevelt" huis.

Zoals bekend is, zal dit het geschenk zijn, dat Curaçao de Verenigde Staten van Noord-Amerika aanbiedt als bewijs van erkentelijkheid voor hetgeen de Verenigde Staten en in het bijzonder president Roosevelt gedurende de oorlog voor dit Staatsdeel hebben verricht.

Het Franklin Roosvelt huis, waarin het Noordamerikaans Consulaat Generaal zal worden gevestigd, zal worden gebouwd op berg Arrarat, waartoe de grond reeds door het Curaçaos gouvernement werd aangekocht.

ZUIDELIJKE GOUVERNEURS TEGEN TRUMAN.

Op een conferentie van gouverneurs van de Zuidelijke Staten van Amerika is eenstemmig besloten zich te verzetten tegen een herkiezing van Truman als president der Verenigde Staten van Noord-Amerika. De conferentie drong er bij de Zuidelijke partijen op aan om te stemmen tegen de candidaat voor het presidentschap of vice-presidentschap, die het programma van burgerlijke rechten van Truman steunt. Dit programma richt zich tegen discriminatie vooral ten aanzien van negers.

DE GAULLE MAAKT SCHOOL IN BELGIË.

In Antwerpen werd dezer dagen op een persconferentie de oprichting bekend gemaakt van een nieuwe politieke beweging, die „Herleving" zal heten. Zij staat onder voorzitterschap van Prof. Dr. van der Ghinst van de Vrije Universiteit te Brussel.

Het doel van deze beweging is in België iets analoogs tot stand te brengen als wat generaal de Gaulle in Frankrijk heeft gedaan. Men wil alle Belgen groeperen die genoeg hebben van het dirigisme en die hadden verwacht dat de bevrijding na vier jaar bezetting ook de vrijheid zou hebben gebracht.

Deze hoop is niet vervuld en volgens Prof. van der Ghinst zelfs in geen enkel opzicht vervuld. De staat beperkt meer en meer de vrijheid der burgers, die zich aan een excessiever wordende reglementering en een steeds opdringeriger interventionnisme onderworpen voelen.

Prof. van der Ghinst maakt een onderscheid tussen Staat en Natie en beschuldigt de Staat ervan zich tegen de Natie, tegen de fundamentele vrijheden en rechten van het individu in te ontwikkelen. Dit brengt de grondslagen zelf van de beschaving in gevaar.

„Herleving" blijkt overigens geen voorstandster van een ongelimiteerde vrijheid en is van oordeel dat de oorzaak van deze toestand gezocht moet worden bij de totalitaire ideologie van het communisme, die overgebleven is na de vernietiging van de militaire macht van Duitsland en Italië, en actiever en gevaarlijker blijft dan ooit tevoren. Ook in dit opzicht wenst de beweging dus in het voetspoor te blijven van de „eerste burger" van Frankrijk en wil zij front maken tegen het dreigend gevaar in een groepering die alle „gezonde krachten" van de Natie omvat. Dit is blijkbaar niet als uitnodiging bedoeld voor de uiterst linkse Vrije Universiteit van Brussel.

Over de kracht van de beweging werd niets meegedeeld. In de practijk zal die wel niet zeer groot zijn. Of de slogan van het anti-communisme voldoende is bij zo weinig bepaalds, valt niet te zeggen. De Gaulle had bij de oprichting van de R.P.F. niet veel programma méér. Maar misschien zou men zeggen dat in geval de man zelf het programma is. Van dat voordeel geniet Prof. van der Ghinst nog niet en men mag zich dus afvragen of het te bereiken resultaat van Herleving even indrukwekkend zal zijn als dat van de R.P.F.

1000 PRIESTERS.

Op het Generaal Kapittel van het Gezelschap van het Goddelijke Woord — Missionarissen van Steyl — werd vastgesteld, dat de congregatie door de oorlog en het naziesme ongeveer 1000 priesters heeft verloren.

Recht tot het Hart

Door het leven van vele mensen loopt een warrige draad van achterdocht. Zou men deze draad uittrekken, dan zou het patroon aan kleur en tekening winnen.

het nieuws van vandaag

In Tsjechoslowakije, waar de communisten nu de baas zijn en de zegeningen van de dictatuur steeds merkbaarder worden, heeft het kabinet Gottwald een onderzoek gelast naar de politieke gezindheid van de gehele bevolking van Tsjechoslowakije. In fabrieken, kantoren en scholen zijn formulieren uitgegeven, waarop de geaddresseerden moeten verklaren of zij vóór of tegen het nieuwe regiem zijn. Manschappen en officieren van het leger zullen hun eed van trouw voortaan ook moeten afleggen op de Sovjet Unie. Het actiecomité van de Slowaakse democratische partij heeft de vroegere houding van de partij veroordeeld en de naam van de partij veranderd in 'Partij der Slowaakse Wedergeboorte'. De oud-voorzitter Lettrich en verscheidene parlementsleden zijn uit de partij gestoten. Het actiecomité van de Tsjechische socialistische partij heeft eveneens verschillende der vroegere bestuursleden uit de partij gezet. Een communistisch jeugdblad eiste, dat de journalisten die ernstige beledigingen uitten tegen de regering het land utgezet moeten worden. Bedoeld worden de buitenlandse journalisten natuurlijk, want de binnenlandse, die onwelgevallig zijn, hebben allang het veld moeten ruimen. Aan de andere journalisten zal gevraagd worden om slechts de waarheid te schrijven. De waarheid is natuurlijk alleen slechts de 'communistische waarheid'. Dit zijn de vruchten van een dictatuur.

Deze vruchten schijnen ook sommige bestuurders in democratische landen zoet te zijn. Niet, dat zij tot drastische maatregelen overgaan. O neen. De publieke mening zou zich hiertegen te fel verzetten, maar wel trachten zij op allerlei slinkse en dikwijls onrechtvaardige manieren de tegenpartij afbreuk te doen en door het bevoorrechten van hun welgevallige partijen en door het verlenen van faciliteiten hun zaakje sterk te propageren. Ook zijn zij grote aanhangers van de achterdeur. Langs omwegen en met gebruikmaking van machten, die zij beïnvloeden door hun autoriteit of door vriendschap, die zo prettig is met een hoge mijnheer, weten zij hun zinnetje door te drijven. Als dat alles niet helpt, is er altijd nog achterklap en konkelarij, die netjes opgediend uit zulk een goede bron hun weg wel vinden. Het is allemaal even laag bij de grond. Het is het werk van de 'Streber', die ten koste van alles er komen wil en zijn haan wil doen koning kraaien. Jammer is, dat zij dikwijls nog inderdaad een groot gedeelte van de waarheid aan hun kant hebben. Door hun methoden echter, omdat zij menen, dat die waarheid onverbrekelijk met henelf verbonden is, doen zij de goede zaak veel meer kwaad dan goed. Zij propageren het goede op een kwade wijze. En zij maken de bewering nog bespottelijk ook, omdat zij doen alsof de waarheid pas waar is, omdat zij het waar vinden, De wereld heeft een groot tekort aan goede bestuurders. De onrust der tijden heeft menigeen naar boven gebracht, die een tweede of derde viool uitstekend zou hebben kunnen spelen, maar nimmer een eerste.

We hebben, dat allemaal wel kunnen en moeten slikken in oorlogstijd, want er waren dikwijls geen geschiktere krachten in het clubje, dat toen de lakens uitdeelde. Alle regeringen der democratische landen waren tot kleine groepjes samengesmolten, die het balspel der baantjes — verdeling wonderlijk wel verstonden. Maar de burgers namen dit alles op de koop toe, omdat zij slechts naar het ene doel keken en dat was de oorlog winnen. Maar nu moet het anders worden, want de democratie is in gevaar en het gevaar komt van vele kanten.

Een Rijksbegroting en Curacao krijgt dienstplicht, aldus Tweede Centraal Rapport van de R.T.C.

door

Ad. Versney.

Curaçaos Persvertegenwoordiger bij de R.T.C.

Zoals wij reeds aankondigden, is het tweede rapport van de Ronde Tafel Conferentie verschenen. Een centraal rapport, dat de belangen in drie groepen verdeelt; nl. die welke het gehele koninkrijk raken, die, welke van belang zijn voor de verschillende delen en die voor de afzonderlijke delen van intern belang zijn. In afwachting van de volledige publicatie — welke wij voor onze lezers van zo'n groot belang achten — zullen wij de kernpunten belichten uit dit rapport.

Vrijheid van onderwijs.

Het onderwijs wordt in principe als een zuiver inwendige aangelegenheid beschouwd, al moet het statuut bepalen, dat er in de samenstellende delen vrijheid van opvoeding en onderwijs zal zijn. In dit verband willen wij wijzen op het ontwerp-statuut van dr. Da Costa Gomez.

Voorts is men het er over eens dat de nationalen (bedoeld worden klaarblijkelijk de in de vier Rijksdelen geboren Nederlanders, Nederlandse onderdanen enz.) in beginsel toegang moeten hebben tot alle rijksdelen. Dit neemt niet weg, dat de landen zelfstandig economische eisen kunnen stellen ten aanzien van de vestiging van die nationalen uit de ander rijksgebieden. Wat de verhouding naar buiten betreft, lezen we uit het rapport, dat de immigratiepolitiek tot een aangelegenheid dient te worden gemaakt, die tot de competentie behoort van het gehele koninkrijk.

Buitenlandse Zaken.

Het rapport verklaart ten aanzien van dit belangrijk punt, dat de afdeling Buitenlandse Zaken een koninkrijksorgaan is, rechtsstreeks onder de Kroon, die bij overeenkomsten altijd partij moet zijn, zelfs indien zij meer zaken op meer regionaal gebied betreffen, een en ander met het oog op geschillen. De verantwoordelijkheid van de (rijks) minister van Buitenlandse Zaken zal niet mogen worden aangetast Bij of krachtens stuaire wetten dienen regelingen getroffen te worden, dat bij conferenties of andere besprekingen, waarbij de belangen van enig deel van het Koninkrijk in het bijzonder zijn betrokken, in de betrokken delegatie dit deel op adequate wijze dient te zijn vertegenwoordigd.

Een nationaliteit voor het koninkrijk. . .

Een nationaliteit voor het koninkrijk werd ten zeerste toegejuicht, niet alleen uit juridische en volksrechtelijke overwegingen, maar ook en misschien wel nog meer, op ideële gronden. Verder wordt nog gedacht aan een instelling daarnaast van een landsburgerschap. Uiteraard zouden aan dit landsburgerschap bepaalde rechten (politiek) kunnen worden verbonden. De huidige nationaliteitsregeling in het Koninkrijk Overzee wordt onbevredigend genoemd, zodat bij de regering op een spoedige herziening wordt aangedrongen, waarvoor het Nederlands onderdaanschap zal verdwijnen.

Curaçao verdedigde de volledige vrijheid ten aanzien van alle handelingen op economisch terrein.

Een algemene rijksbegroting. . .

Voor de kosten van het centrale bestuursapparaat zou een aparte uitgavenbegroting moeten worden ingesteld, een en ander te voeden door quota uit de delen. Men was het er over eens, dat niet de totalen van de begroting van de afzonderlijke delen als basis voor eventuele quota en verdelingsverhoudingen moeten gelden.

Veeleer dient men uit te gaan van het algemeen welvaartspeil en van het nut dier uitgaven. Men stond algemeen voor één Rijksbegroting. Sociale Zaken daarentegen werd opgenomen in de interne regelingen en aangelegenheden.

Wanneer ingrijpen weermacht.

Vooral Curaçao en Suriname maakten bezwaar tegen het feit, dat in de overzeese landen, zonder verzoek van de landsregeringen, koninkrijkstroepen bij de handhaving van orde en rust kunnen worden gebruikt. Alleen ingrijpen van de weermacht zou zijn gewettigd, indien de belangen van het gehele Koninkrijk zouden worden geschaad, dan wel zou worden aangetast. De Dienstplicht zou geleidelijk worden ingevoerd.

K.L.M. ontvangt Curacaose Delegatie

Plesman ontvouwt toekomstplannen.

Een der maatschappijen, die veel tot de ontwikkeling van de West heeft bijgedragen, is ongetwijfeld de K.L.M. Zouden wij haar lof moeten bezingen, dan schieten we in woorden tekort. Wie K.L.M. noemt, zegt uitbreiding van het net, aanschaffen van nog sneller materiaal. En tijdens de ontvangst van de Curaçaose delegatie, heeft de heer dr. Plesman vele woorden gesproken over het K.L.M.-bedrijf, en de Curaçaose en Surinaamse gedelegeerden hebben daarbij hoopvolle beloften vernomen. Nog wel niet voor publicatie vatbaar, aldus verzocht ons de heer Plesman, maar wij journalisten, die deze directeur langer kennen dan vandaag of gisteren, wij weten, dat de K.L.M. haar woorden meestal vergezeld laat gaan door daden.

De directeur van de K.L.M., de heer Plesman, gaf allereerst een uitvoerig overzicht over het K.L.M.-bedrijf en speciaal belichtte hij de moeilijkheden, die in de Westindische bedrijven optraden. Als we dit jaar een accoord kunnen bereiken met de Amerikaanse regering, zodat wij in New York passagiers mogen opnemen, dan zou een eerste voorwaarde zijn vervuld, om de dienst naar Curaçao op te voeren. En voorwaar, zonder dat wij ontevreden kunnen zijn met de thans bestaande dienstuitvoering op de West, een dagelijkse dienst op Amsterdam zoals deze er is tussen Amsterdam en Batavia, zou werkelijk de kroon op het werk zijn.

Toekomstmuziek? Zeer zeker, maar wie zegt dat het in de naaste toekomst niet mogelijk zal zijn?

Een aardig moment deed zich nog voor, toen de heer Curiel, de gelegenheid gebruik makende om vragen te stellen, iets meer wilde weten over de problemen de verzekering betreffende.

„Bent U op de hoogte van het verzekeringsvak", aldus vroeg de heer Plesman, de heer Curiel, die ijverig aantekeningen zat te maken.

„Zeer zeker", antwoordde de aangesprokene en hierop ontwikkelde zich een zo ingewikkeld debat, waarop Uw persvertegenwoordiger als leek — hij schaamt zich niet dit te bekennen —, maar niet dieper zal ingaan.

Na de interessante uiteenzetting van de heer Plesman, bezichtigde het gezelschap de uitgebreide kantoorruimten, de nieuwe vleugel van het gebouw en de boekhouding, welke is uitgerust met machines, die in duizelingwekkende snelheid de gehele boekhouding in kaart brengen. Zo is het mogelijk, aldus verklaarde men ons, dat iedere dag een balans kan worden opgemaakt.

In de middag zat het gezelschap in hotel de Witte Brug — alleen de heer Eman was niet aanwezig — aan een rijk verzorgde dis.

Ook de minister van Overzeese Gebiedsdelen, mr. Jonkman was aanwezig. In een apart artikel zullen wij nog nader terugkomen over de groei, ontwikkeling en toekomstplannen van de K.L.M.

Eerste Aanvullende Begroting 1948

Algemene Beschouwingen

Aan de „Memorie van Toelichting" van de „Eerste Aanvullende begroting 1948" ontlenen wij het volgende:

In de Nota naar aanleiding van het Eindverslag op de tweede aanvullende begroting voor het dienstjaar 1947 heeft de Gouverneur een exposé gegeven van de verwachtingen ten aanzien van de onderwerpelijke suppletoire begroting. Verschillende maatregelen zijn in de Nota vermeld, welke nodig geacht werden om een sluitende begroting te behouden en nochtans de havenwerken voor Curaçao en Aruba te kunnen blijven financieren.

Het voor 1948, in verband met de gunstige uitkomsten voor 1947, te verwachten verloop der middelen, maakt het uitvoeren van enige der in de Nota bedoelde maatregelen onnodig.

De middelen hebben in 1947 bijna ƒ 42.000.000.— opgebracht. Bij deze aanvullende begroting wordt het totaal der gewone middelen op rond ƒ 44.700.000.— gesteld, dus ƒ 2.700.000.— hoger dan de opbrengst voor 1947, in verband met de zich daarin vertoond hebbende en de zich nog steeds vertonende stijgende lijn. Er behoeft, naar de mening van de Gouverneur, geen vrees te bestaan, dat de opbrengst der middelen zich in 1948 in dalende lijn zal begeven.

Boven en behalve de raming der gewone middelen is thans in deze begroting opgenomen het batig saldo van de dienst 1945, geraamd op ƒ 5.300.000.—, zodat het totaal-bedrag der middelen voor 1948 op rond ƒ 50.000.000.— kan worden gesteld, de lening voor de volkswoningbouw buiten beschouwing gelaten.

Dank zij het gunstig aspect der middelen konden de posten welke volgens de meergenoemde Nota in aanmerking zouden komen om afgevoerd te worden, op de begroting gehandhaafd blijven. Afgevoerd zijn dus alleen de gevoteerde eerste termijnen voor de bouw van het bestuurskantoor en de oeververbinding.

Het Reservefonds.

Het is zelfs mogelijk gebleken het onder het Uitkering uit het Algemeen Reservefonds ter gedeeltelijke financiering van bepaalde kapitaalsuitgaven — geraamde bedrag van ƒ 1.000.000.— terug te nemen, zodat het fonds de beschikking over dat bedrag voorlopig blijft behouden, terwijl bovendien nog een aanvullende bijdrage van ƒ 1.000.000.— voor het fonds kon worden uitgetrokken, zodat in 1949 de reserve onvoorziene omstandigheden voorbehouden, ƒ 6.500.000.— zal bedragen.

Het Postkantoor.

In het plan voor het bestuursgebouw was tevens opgenomen de bouw van een nieuw postkantoor. Hoewel voorlopig van de stichting van het bestuursgebouw is afgezien, kan de bouw van een postkantoor niet langer worden uitgesteld. Wie de omstandigheden waarneemt, waarmede het personeel van de postdienst zijn verantwoordelijke taak vervult, zal beamen, dat de huidige toestand niet voort mag duren. Niet alleen echter het belang van het personeel, ook de goede gang van zaken eist onvermijdelijk en zo spoedig mogelijk verbetering.

De Gouverneur heeft overwogen, het bestaande postkantoor ingrijpend te doen verbouwen, doch zulks zou niet alleen ernstige bezwaren voor de dienst opleveren, maar bovendien enige honderdduizenden gulden kosten en slechts een tijdelijke oplossing bieden. Het is niet wel mogelijk om uit het plan Dudok het postkantoor te lichten en dit alleen te bouwen, omdat dan eerst de A.M.S. overgeplaatst dient te worden.

Zulks zou weer een te grote vertraging geven ten aanzien van het nieuwe postkantoor.

Wordt het postkantoor elders gebouwd, dan zal het plan Dudok, voor dat het tot uitvoering komt, enige wijziging moeten ondergaan en het daarin opgenomen postkantoor een andere bestemming moeten krijgen. Zodanige bestemming is zeker te vinden; men denke slechts aan de bestuursreorganisatie of aan de te beperkte huisvesting in het politiebureau.

De Gouverneur heeft zich voorgesteld het nieuwe postkantoor aan het Waaigat te doen bouwen. Bouw aan het Waaigat brengt met zich mede dat gelukkig slechts een zeer klein gedeelte van dit water behoeft te worden gedempt en wel zodanig, dat het uiterlijk van de De Ruyterkade nabij de markthal belangrijk zal verbeteren en bovendien een flinke parkeerruimte gewonnen zal worden. Een zodanige ruimte moet gevonden worden op een daarvoor geschikte plaats, bruikbaar in oorlogs- en vredestijd.

De Gouverneur zal aan de Staten zo spoedig mogelijk een ontwerp met kostenraming doen toekomen en met de uitvoering van het werk niet doen beginnen, voordat de Staten het plan hebben goedgekeurd. Ter oriëntering deelt hij nu reeds mede, dat de kosten van bouw- en terreinwerk niet ver van de ¾ millioen gulden zullen liggen.

Het is niet mogelijk aan de bouw van twee postkantoren tegelijk te beginnen. Het is daarom dat op deze begroting geen gelden zijn aangevraagd voor de bouw van een postkantoor op Rio Canario. Op de begroting 1949 zal de Gouverneur voor de bouw van een kantoor aldaar een eerste termijn van ƒ 75.000.— aanvragen. Maatregelen om Rio Canario en omgeving toch van postfaciliteiten te doen genieten zijn echter in overweging en zullen nader worden uitgewerkt.

Volkswoningbouw.

De Gouverneur deelde in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag op de tweede aanvullende begroting 1947 mede, dat voor de voortzetting van de volkswoningbouw in 1948 een bedrag van ƒ 3.500.000.— nodig zou zijn. Dit bedrag is als lening ter begroting gebracht.

Duurtetoeslag.

Voor bekostiging van de per 1 Januari 1948 ingegane verhoging van de duurtetoeslag op de bezoldigingen van ambtenaren, die gepensioneerden enz., wordt een bedrag van ƒ 1.750.000.— nodig geoordeeld. Dit bedrag is aangevraagd onder artikel 20718.

Nieuwe haven voor Curaçao.

Ten aanzien van de aanleg van de nieuwe haven voor Curaçao kan de Gouverneur mededelen, dat hem voorstellen bereikten voor twee enigszins gewijzigde plannen. De kosten van uitvoering van deze plannen (baggerwerk, kaden, gebouwen, havenverlichting, hekwerk, asphalteren terreinen en parkeerplaatsen en dergelijke, aanleg brandnet, rollend materieel, sleepboot, machines voor uitvoering, woningopruiming voor toegangsweg, aanleg hoofdweg en diverse kleinere werkzaamheden) worden geraamd op ƒ 13.500.000.— en ƒ 15.000.000.—. Het verschil bestaat in de te verkrijgen lengte nuttige kaderuimte.

Nadat de Gouverneur terzake eindadvies van de door hem ingestelde Havencommissie heeft ontvangen, zal hij gaarne aan de Staten nadere inlichtingen kunnen verstrekken. Besprekingen, ook met rechtstreeks belanghebbenden, zijn nog gaande.

Het ligt, met instemming der Staten, in de bedoeling het gehele werk in drie tot vier jaar te doen uitvoeren, zodra de eindbeslissing over alle adviezen is gevallen, welke nog samenhangen met door belanghebbenden op hun verzoek te voeren besprekingen.

Aangenomen wordt dat gedurende het jaar 1948 een bedrag van ƒ 3.500.000.— zal kunnen worden verwerkt, in verband waarmede het op de begroting 1948 reeds uitgetrokken bedrag van ƒ 1.000.000.— bij deze aanvullende begroting wordt verhoogd tot ƒ 3.500.000.—.

„Werk Rifwater"

De hotelcommissie op Curaçao heeft gevraagd een terrein in erfpacht te mogen ontvangen, gelegen aan de Van Slobbe-weg tussen het sportpark en de Van Eyck van Voorthuyzenweg.

De Gouverneur stelt voor aan het verzoek te voldoen en hiertoe de nodige grondwerken te doen verrichten, terwijl maatregelen getroffen zullen moeten worden om het Rifwater schoon te houden. Hij wil deze gelegenheid aangrijpen om aan de Noordzijde van het Rifwater een weg te doen aanleggen, die op de duur een belangrijke verkeersontlasting van de Bredestraat (O) zal geven. Aan de Noordzijde van deze weg zal na ophoging ongeveer 50.000 m² waardevol bouwterrein ontstaan.

De kosten van dit werk bij de tegenwoordige prijzen en lonen worden begroot als volgt:

Ophoging terrein Hotel	ƒ 150.000.—
Reiniging Rifwater	„ 10.000.—
Grondwerk voor de weg	„ 125.000.—
Aanleg weg	„ 62.500.—
Ophoging bouwterrein	„ 250.000.—
Totaal	ƒ 597.500.—

In dit bedrag zijn niet begrepen de kosten voor het wegvak tussen Rifwaterstraat en Brionplein, daar het ontwerp van dit gedeelte nog niet geheel vast staat. Voor 1948 wordt ten behoeve van dit werk, kortheidshalve „Werk Rifwater", te noemen, ƒ 400.000.— aangevraagd.

De Volkswil en het Bijzonder Onderwijs

De wil des volks, waar de „Leiders" van dit Gebiedsdeel zulk een groot respect voor tonen, (zei Henni Eman niet in de Staten: Vox populi, vox Dei?) en die zij op zo luidruchtige wijze tot uitdrukking trachten te brengen, de wil des volks is met betrekking tot de gelijkbekostiging van het Openbaar en Bijzonder Onderwijs in alle stilte tot uitdrukking gebracht op een wijze, die het psychologisch effect had van een donderslag.

Het is iets ongehoords in de geschiedenis van deze eilanden. Zesentwintig duizend, zeshonderd drieentwintig stemmen van meerderjarigen vernieven zich zonder enig geluid. Zij vernieven zich echter in een massaal koor, ondanks de pogingen van zekere zijden, om de kern van de kwestie te benevelen en hem te degraderen tot een gevecht om de boterham voor Fraters en Zusters. Zesentwintig duizend, zeshonderd, drieentwintig meerderjarigen, die begrip toonden voor de gevaren, welke ons Onderwijs bedreigen en die met geestdrift bereid waren, hun stem bij te dragen, om die gevaren te keren.

En dat onder absolute geheimhouding. Geen der petitie-papieren werd op de scholen geopend. Geen buitenstaander was aanwezig, of oefende pressie uit op het ogenblik van de tekening. Niets dan een gedrukte uitleg van de moeilijkheid, waarin het Bijzonder Onderwijs in de toekomst dreigt te raken, wanneer de gelijkbekostiging er van uit de nieuwe Grondwet zou geschrapt worden, en een verzoek om met zijn stem die moeilijkheid op te lossen. Zesentwintig duizend, zeshonderd, en drieentwintig waren er, die dit wilden doen. In zijn Open brief aan Minister Jonkman schreef een inzender indertijd over de tienduizenden politiek niet georganiseerden, die met zorg en angst de ontwikkeling van zaken gade sloegen, welke door enkele duizenden werd doorgedreven. Dat die opmerking de klare waarheid was, toont de gemeenschappelijke roep van deze zesentwintig duizend, zeshonderd drieentwintig.

Ze verdedigden dan ook niet minder dan een gevestigd recht. Reeds een kwart eeuw immers is deze gelijkbekostiging vastgelegd in de vigerende Grondwet. Reeds een kwart eeuw is deze kwestie geregeld op een wijze, die de goedkeuring wegdroeg van alle Onderwijsspecialiteiten en verantwoordelijke instanties.

Waarom zou men daar nu nus op terug moeten komen? Het gehele Onderwijs is op de gelijkstelling gebaseerd; het is de grondslag van het gehele stelsel. Het ganse gebouw van het Onderwijs dreigt in elkaar te storten, wanneer er aan deze financiele gelijkstelling wordt getornd. Hoe kan de Minister dus op terug moeten komen? schroeven zetten, door het van een toevallige meerderheid in de volksvertegenwoordiging der afzonderlijke Rijksdelen te laten afhangen, of de vrijheid en gelijkheid van het Onderwijs ook gelijkbekostiging zal omvatten? Waar haalt men het recht vandaan?

Is dit inderdaad een interne aangelegenheid, zoals de Minister het noemt?

Maar dan ook de vrijheid en gelijkheid van het Onderwijs, die met de gelijkbekostiging staan of vallen. Waarom de eersten dan als een grondrecht op genomen in het nieuwe Statuut, terwijl het tweede, het voornaamste, naar de inwendige aangelegenheden gewezen wordt en in het onzekere blijft. Welk een inconsequentie in de gedachtengang van den Minister, en dat in een zaak, die van zulk een vitaal belang is voor het geestelijk welzijn van millioen Nederlandse onderdanen.

Het kan Nederland en het gehele Koninkrijk toch wel niet onverschillig blijven, of in Curaçao de godsdienstige opvattingen van grote groepen, treffend gesymboliseerd door de 26.623, die in deze zaak hun stem verhieven, worden ontzien of geschonden. Er is geen enkel reden om dit risico te lopen. Reeds 25 jaar werkt het systeem, dat die kwade kans uitsluit, perfect. Van versnippering was en zal geen sprake zijn. Integendeel: alle scholen zijn overvol.

Wij hopen dan ook, dat de ogen van de Ministers door dit petitionement zullen worden geopend. Want de verantwoordelijkheid voor de moeilijkheden, die door het schrappen van de gelijkbekostiging uit de Grondwet zullen ontstaan, rust op de schouders van het Kabinet Beel, de Roomsch-Katholieke Minister-president.

Maar ook Curaçao heeft in deze petitie iets om te onthouden voor de toekomst.

Is de volkswil heilig, dan ook de gelijkbekostiging van het Bijzonder Onderwijs, die zulk een massale en eensgezinde ondersteuning vond.

Dit is nog nooit vertoond op Curaçao.

Moge het ook nooit vertoond worden, dat deze wil door ondemocratische maatregelen getrotseerd wordt in een aanranding van de gelijkbekostiging van ons Bijzonder Onderwijs.

SPORT

STAND DER MIDDENAMERIKAANS VOETBALTOURNOOI.

	gsp.	verl.	gw.	gel.	p.
Costa Rica	5	0	4	1	9
Guatemala	5	0	2	3	7
Salvador	6	3	2	1	5
Curaçao	5	3	1	1	3
Panamá	5	4	1	0	2

N.B.: Gisterenavond wisten de Curaçaoënaars zo goed te spelen tegen Panamá, dat zij zich nummer laatst op de lijst wisten te plaatsen met een nederlaag van 5—2.

Het is typerend hoe de stemming onder de amateurs op Curaçao is. De meesten hebben in het geheel geen lofwoorden voor de Curaçaose spelers in Guatemala.

GELIJK SPEL NEDERLAND — BELGIË.

De voetbalwedstrijd, welke gisteren tussen België en Nederland te Antwerpen gespeeld werd, eindigde in een gelijk spel van 1—1. De rust ging in met een 1—0 voorsprong voor Nederland.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „The Yearling" 7 en 9.15 uur.

CINELANDIA: „Cry Wolf" 8 uur.

ROXY: Optreden van Venezolaans Gezelschap.

WIT GELE KRUIS: De dienst van de wijkverpleging wordt tot en met 21 Maart as. waargenomen door Zuster Langemeyer, Pasanggrahan, telefoon 1227.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 21 Maart as. worden waargenomen door Botica Excelsior (Punda) Herenstraat 4, telef. 2004 en door Botica Central (Otrabanda) Breedestraat 45, tel. 2281.

CUROM:

Maandag: 6.30 Kinderuitzending in het Papiament, o.l.v. Nilda Jesserun Pinto; 6.50 Dinermuziek; 7.20 Uitzending in het Papiament; 7.35 Disco-nieuws; 8 Nieuwsbulletin; 8.15 Kinderkoorzang; 8.30 Sportweek; 8.35 Mailbrief Nederlandse correspondent; 8.45 Aethercabaret, Robert Merill (bariton), het Paradise island Trio, Juffrouw Snip en Juffrouw Snap, Stan Kenton; 9.30 De wereld schrijft; 9.35 Melodie en Rythme; 9.55 Voornaamste nieuws.

Dinsdag: 12 Opening; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuwsbulletin; 12.45 Mill Herth.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN.

C.P.I.M.

Maandag.

Telegram Afdeling: tel. 307, na 23 uur R. A. Th. Henze, tel. 462.

Personeel Afdeling: J. G. Borreman, Negropont 73, tel. 525.

Materialen Afdeling: M. Plaisier, Hotel CPIM, kamer 60, tel. 843—4.

C.S.M.

Rederij: F. R. van Rosevelt, tel. 440; bij geen gehoor, tel. 843-844

Scheepsagentschap: 8 — 23 uur Office, tel. 458—551; 23 — 8 uur P.C. Heitlager, tel. 304.

Dok Afdeling: J. Grasman, tel. 228.

Bioscoopprogramma: Theater Asiento, Maandag 15 Maart 1948 „The best years of our lives". Toegang boven 16 jaar.

CURAÇAO

REQUIEMMIS VOOR MONSEIGNEUR.

Wij maken eenieder er op attent, dat morgenochtend om 8 uur een plechtige H. Requiemmis zal worden opgedragen voor de zielenrust van wijlen Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P. Apostolisch Vicarius van Curaçao. Wij hopen, dat de gelovigen zoveel mogelijk dit H. Misoffer zullen bijwonen en anders dienzelfde ochtend in hun eigen parochiekerken bidden voor de zielerust van de overleden Kerkvoogd.

CONDOLEANCE-TELEGRAMMEN.

Uit de stroom van telegrammen, die binnenkwamen bij de Vicaris Provincialis der paters Dominicanen naar aanleiding van het overlijden van de Apostolisch Vicarius doen wij de volgende greep:

Van de eerwaarde heer J. Schonewolf:

„Acompano ud Clero y Peublo Curazolena immenso dolor hare sufragios".

* * *

Van de Overste en Zusters onder de Bogen te Maastricht.

„Oprechte deelneming."

* * *

Van Monseigneur Gay uit Guadeloupe:

„Vous prions agréer occasion décès Monseigneur Verriet religieuses condoléances clergé Guadeloupe et personnelle sympathies."

* * *

Van de Anglican community Saba:

„Sincere condolences."

* * *

Van de wnd. Gezaghebber Paap van de Bovenwinden:

„Aanvaard mijn innige deelneming bij het overlijden van Monseigneur Verriet."

* * *

Van Ch. de la Try Ellis en echtgenote:

„Betuigen u en paters oprechte deelneming."

* * *

Van Ondergezaghebber Voges van Sint Eustatius:

„Mede namens bevolking St. Eustatius biedt ondergetekende oprechte deelneming dit verlies aan ons staatsdeel."

* * *

Van de Vicaris Provincialis in Nederland:

„Namens alle confraters innige deelname met overlijden van Monseigneur Verriet."

DE LEESTAFEL.

Naar wij vernemen liggen in de bibliotheek van het Departement van Overzeese Gebiedsdelen in Den Haag de kranten van Curaçao ter inzage. Merkwaardig is het, dat lezenswaardige artikellen steeds met rood omlijnd zijn. Degenen, die de kranten opsturen, schijnen te twijfelen aan de opmerkingsgave van de ministers van Overzeese Gebiedsdelen en de ambtenaren van het departement.

Wij kunnen ons herinneren, dat de redactie tijdens de oorlog ook wel brieven kreeg, die na door de censuur te zijn gegaan, met een groen potlood bewerkt en omlijnd waren.

In het 'Utrechts Nieuwsblad' lazen wij onlangs, dat het in nazie-Duitsland een ongeschreven wet was, dat alleen ministers hun kanttekeningen op brieven met een groen potlood mochten maken. Mindere goden moesten andere kleuren gebruiken.

Zou ook dit stukje met rood omlijnd worden?

EXAMEN „ST. GENESIUS."

Op 10 Maart slaagden voor bovengenoemde Bond als Typist (e):

Johanna Daal, Magda Ons, Carmen Zavala, Elize v. Lierop, Manuel Camara, Virgilio Roviel, Frans Leander, Mario Marchena, Carla M. Telg, Rinia Tjon Appian, Herman v. Windt, Edward Gaari, Humphrey Vijzelman, Rika Smit.

Afgewezen: 17.

Op 13 Maart slaagden als Kantoorstenografe in de **Ned. Taal** (130 Lettergr.) Hedwiges Martijn, Ilda Martis, Elisabeth Playfair, Brigida Martina, Myrna Margarita, Editha Fontilus.

Afgewezen: 1.

Als Kantoorstenografe in de **Eng. Taal** (100 Lettergr.) Helene Semil.

Afgewezen: 3.

STAKING.

De kwaal der Europese arbeiders, voornamelijk die uit Frankrijk en Italië, schijnt te zijn overgeslagen naar Curaçao. Begrijpelijkerwijze zijn het de havendienaars, die het allereerst mede besmet werden. Zij komen immer het eerst in contact met de schepen die deze epidemie aan boord hebben.

Geheel het Brionplein was stampvol met toeschouwers die het tafereel, een droevig verschijnsel, aanschouwden. De havenbootjes lagen langs de kade gemeerd, terwijl geen der werklieden aanwezig was.

De brug ging open, doch de bootjes bleven aan de kade. Het personeel van het Haven en Loods wezen is in staking. Sinds gisterennacht om twaalf uur is zulks van kracht geworden. Men zou volgens afspraak toch nog doorwerken tot hedenmorgen acht uur, doch dit is niet geschied.

Toen wij hedenmorgen een zegsman van het Havenkantoor om inlichtingen vroeg omtrent de aard van de staking deelde deze ons mede, dat het natuurlijk om loonsverhoging en dergelijke eisen zal gaan, doch zeker wist hij het niet. Hij betwijfelde echter wel of de stakers zelf weten waarom zij staken. Inmiddels werd door de politie maatregelen getroffen sabotage te voorkomen. Alles werd afgezet en politiemannen werden op wacht gesteld.

De heer Cadieres heeft de zaak met de gouverneur opgenomen en men is doende een oplossing te zoeken.

Wijziging van de Curacaose Staatsregeling

III

De positie van de vertegenwoordiger.

De ontwikkeling van de staatsrechtelijke verhoudingen heeft er tot dusver toe geleid, dat binnen het verband van het Koninkrijk der Nederlanden, waarin de eenheid van de Staat tot uitdrukking kwam, de behartiging van de inwendige aangelegenheden in de overzeese gebiedsdelen aan daar gevestigde organen in toenemende mate werd overgelaten. Het spreekt vanzelf, dat in een dergelijke ontwikkelingsgang een nieuw instituut als dat van het College van Gecommitteerden als orgaan, in het overzeese gebiedsdeel zelf gevestigd, gemakkelijker zal zijn in te passen dan het instituut van de vertegenwoordiger, dat juist het karakteristieke element heeft van niet in dat gebiedsdeel te zijn gevestigd. Dit karakteristieke element geeft reeds aan, dat de werkzaamheid van dit orgaan voor een groot deel zal liggen op het terrein, hetwelk te voren in het verband van de Staat als geheel lag besloten, een verband, dat voornamelijk tot uiting kwam in de positie van de Gouverneur tegenover de Kroon, of met andere woorden in de bestaande verhoudingen tussen algemeen bestuur overzee en het Opperbestuur.

Het vorenstaande sluit niet uit, dat ook buiten het overzeese gebiedsdeel inwendige aangelegenheden zouden kunnen vallen te behartigen, doch de ontwikkeling in Suriname en Curaçao heeft nog niet geleid tot de vestiging van een orgaan in Nederland, dat is te vergelijken met het instituut van de Gecommitteerde voor Nederlands-Indië. De werkzaamheden van de laatste worden voor Suriname en Curaçao normaliter door de Gouverneur en de Minister van Overzeese Gebiedsdelen behartigd.

Van de ontwikkeling van de toekomstige staatkundige verhoudingen zal moeten afhangen welke bindingen in de plaats zullen treden van de bestaande overkapping in het Koninkrijk der Nederlanden, met name, welke verhoudingen zullen bestaan tussen Suriname, Curaçao en Nederland, en het behoeft wel geen uitvoerig betoog, dat de positie van de vertegenwoordiger daarmede ten nauwste verband zal moeten houden. Zolang de nieuwe verhoudingen niet zijn bepaald, hetgeen in de overgangsperiode, waarvoor de ontwerpen van wet bedoelen te gelden, met name het geval is, zal de positie van de vertegenwoordiger volkomen klaarheid moeten missen. Ook in dit opzicht moet derhalve nog met een min of meer vage aanduiding worden volstaan, gelijk zulks ook met het College van Gecommitteerden het geval is.

Indien thans wordt teruggekeerd tot de beschouwingen in het Voorlopig Verslag zal het duidelijk zijn, dat de Regering de positie van de vertegenwoordiger volgens het ontwerp, dus in de overgangsperiode, voornamelijk aldus ziet, dat hiermede de facto zal kunnen worden tegemoet gekomen aan wensen, welke eerst in de nieuwe verhoudingen op afdoende wijze zullen kunnen worden gerealiseerd.

Uit het vorenstaande moge echter tevens reeds volgen, dat juist de werkzaamheid buiten het eigen overzeese gebiedsdeel, zomede de omstandigheid, dat het tevens kan en zal gaan over zaken, welke te voren binnen het terrein van de bestaande overkapping van het Koninkrijk der Nederlanden vielen, hier een eenzijdige fixatie van de positie van de vertegenwoordiger door het overzeese gebiedsdeel niet in overeenstemming zou doen zijn met de thans volgens de Grondwet nog bestaande en te handhaven verhoudingen. Derhalve kan geenszins worden toegegeven, dat het bepaald onjuist zoude zijn, dat de Kroon ook de benoeming van de vertegenwoordigers aan zich zou houden.

Het vorenbetoogde neemt intussen niet weg, dat het verlangen naar toekenning van zeggenschap aan de overzeese organen bij de benoeming van de vertegenwoordiger de Regering begrijpelijk voorkomt. Daarom heeft zij, gelijk reeds is te kennen gegeven, bij nadere overweging gemeend ten deze een tussenweg te moeten bewandelen door het betrokken voorschrift in deze zin te wijzigen, dat de benoeming geschiedt door de Gouverneur, uit een door de Staten op te maken dubbeltal onder nadere goedkeuring van de Kroon. Uiteraard zal, gelijk in andere zaken, ook ten aanzien van deze benoeming samenwerking tussen de Gouverneur en het College van Gecommitteerden (Agemeen Bestuur) plaats vinden, maar het is de Gouverneur, die benoemt.

In dit systeem past vaststelling van de instructie eveneens door de Gouverneur onder nadere goedkeuring des Konings. Ook in verband hiermede kan thans niet worden voldaan aan het verzoek om overlegging van die instructie.

Aan de andere leden, in het Voorlopig Verslag aan het woord, kan worden toegegeven, dat het instituut wel zeer zwevende is gehouden, hetgeen echter voorshands onvermijdelijk moet worden geacht.

Overigens moge de Regering zich geheel aansluiten bij de door eerdergenoemde en de laatstgenoemde leden bekend gestelde opvatting, dat het nieuwe orgaan van de vertegenwoordiger in een behoefte voorziet, terwijl het tevens voldoet aan ginds levende wensen.

Nieuwe samenstelling van de Staten.

De toekenning van een gelijk aantal zetels aan de eilanden Curaçao en Aruba berust op het door de Regering mede aanvaarde beginsel, dat territoriale eenheden binnen een zelfde Staatsverband, ondanks min of meer belangrijk verschil in zielental, op een gelijkwaardige status aanspraak kunnen maken. De leden, die van mening waren, dat Aruba wel zeer ruim bedeeld is geworden, hebben er overigens zelf reeds op gewezen, dat een gelijk aantal zetels bovendien in overeenstemming met het economisch aandeel in het geheel der Nederlandse Antillen kon worden geacht.

Voorts wezen deze leden op de mogelijkheid, dat ten gevolge van de afschaffing van het instituut der benoemde leden, waarmede zij zich overigens konden verenigen, de groep, die het gehele economische leven draagt, niet tot vertegenwoordiging zou geraken, hetgeen zij zouden betreuren. Hiertegenover wordt van andere zijde reeds opgemerkt, dat deze groep ook zonder vertegenwoordiging in de Staten haar invloed kan doen gelden, b.v. door de instelling van een vaste commissie van economisch adviezen. Hieraan moge nog worden toegevoegd, dat het bovendien geenszins onmogelijk schijnt, dat bedoelde groep ook in de verdere ontwikkeling van het partijwezen een rol zal kunnen spelen.

De Regering acht het thans meer opportuun de zetelverdeling in de Staatsregeling, vast te leggen dan zulks over te laten aan de landsverordening, zelfs met gequalificeerde meerderheid.

Regeling kiesrecht.

Met betrekking tot de voorgestelde regeling van het kiesrecht, waartegen door vele leden bedenkingen werden aangevoerd, moge in de eerste plaats worden opgemerkt, dat een geheel bevredigend criterium voor de toekenning van dat recht moeilijk te vinden is.

Is dat, zoals ook de geschiedenis van de ontwikkeling van het kiesrecht in Nederland leert, reeds het geval in landen met een homogene bevolking van een algemeen op hoog peil staande ontwikkeling, voor de Westindische gebiedsdelen met hun zozeer uiteenlopende bevolkingsgroepen van onderling verschillende ontwikkeling spreekt deze moeilijkheid nog duidelijker.

Hoewel de Regering er zich rekenschap van geeft, dat argumenten zijn aan te voeren, die pleiten voor het betrachten van een zekere mate van geleidelijkheid in de toekenning van algemeen kiesrecht, in het bijzonder **aan de bevolking van Suriname**, is zij na nauwgezette overweging tot de overtuiging gekomen, dat aan een directe erkenning van het beginsel van algemeen kiesrecht voor de mannelijke ingezetenen de voorkeur moet worden gegeven.

Tot dat besluit heeft vooreerst bijgedragen de mening, dat er in deze Staatsdelen in het algemeen voldoende belangstelling voor de publieke zaak en een voldoende daarmede verband houdende mate van kennis en ontwikkeling aanwezig is om in beginsel aan iedere burger de bevoegdheid toe te kennen het kiesrecht voor de Volksvertegenwoordiging uit te oefenen.

Voorts heeft hierbij de overweging een rol gespeeld, dat het van zeer groot belang moet worden geacht, dat juist in het stadium, waarin de staatkundige ontwikkeling van Suriname en de Nederlandse Antillen thans verkeert, een phase, die voor de toekomst beslissend kan zijn, de kiezen Volksvertegenwoordiging een zo volledig mogelijke afspiegeling dient te zijn van de onder de bevolking in al haar lagen en schakeringen levende wensen en denkbeelden.

Ten slotte is de Regering van inzicht, en zij sluit zich op dit punt gaarne aan bij hetgeen vele leden dienaangaande opmerkten, dat in een samenleving, die voldoende rijp wordt geacht voor het toekennen van een mate van zelfstandigheid, zoals in deze wetsontwerpen is vastgelegd, elke burger op democratische wijze in de gelegenheid moet worden gesteld aan het staatkundig leven deel te nemen.

Het hiervoren nader uiteengezette standpunt, dat de Staten gekozen zullen worden volgens het beginsel van algemeen kiesrecht, is neergelegd in lid 1 van artikel 69. Bij het ruimte laten voor in het kiesreglement te omschrijven beperkingen heeft de overweging gegolden, dat rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid, dat op grond van de, ook locaal, zeer uiteenlopende toestanden in de Westindische gbiedsdelen aan het beginsel van algemeen kiesrecht niet alleen op verschillende wijze uitvoering zal moeten worden gegeven, doch dat zich daarbij technische moeilijkheden zullen kunnen voordoen, waarvan de oplossing een practische beperking kan inhouden, welke echter de aanvaarding van het beginsel als zodanig niet te kort doet.

Behalve uit de overweging van practische aard, dat in de eerste plaats plaatselijk kan worden overzien, wat uit dien hoofde als noodzakelijke beperking zal moeten worden aangemerkt, brengt ook het aan deze ontwerpen ten grondslag liggend principe van **vergroting van zelfstandigheid** met zich mede, dat de beoordeling van de ter zake te treffen regeling aan de locale wetgever **wordt overgelaten.**

Stelt de Regering zich derhalve enerzijds op het standpunt, dat de grondslagen van het kiesrecht in de fundamentele wet dezer Staatsdelen moeten worden vastgelegd, anderzijds is zij van mening, dat er tegen moet worden gewaakt, dat in deze overgangstijd door te dwingende omschrijvingen een redelijke aan plaats en tijd aangepaste uitvoering wordt belemmerd.

De in de overgangstijd voorgeschreven procedure met betrekking tot de totstandkoming van het Kiesreglement houdt ten overvloede voldoende waarborgen in, dat met de in te voeren beperkingen van het kiesrecht niet verder zal worden gegaan dan wat op grond van op locale omstandigheden berustende practische bezwaren verantwoord is te achten.

Vorenstaande overwegingen, die aansluiten bij het standpunt van de vele leden, die een directe invoering van algemeen kiesrecht voorstaan, doen reeds blijken, dat niet kan worden meegegaan met de vele andere leden, die bij hun mening te kennen gaven, dat de politieke partij-organisatie in Suriname nog niet het stadium heeft bereikt, dat als voorwaarde daartoe moet worden gesteld.

In dit verband zou de Regering er aan willen herinneren, dat men niet aan overzeese Staatsdelen maatstaven behoort aan te leggen, waaraan gebieden, die sedert tientallen jaren vertrouwd zijn met instituten als het onderhavige, soms ternauwernood voldoen.

Met betrekking tot de in het tweede lid van artikel 69 neergelegde regeling van het vrouwenkiesrecht moge ten slotte worden aangetekend, dat het raadzaam voorkwam voorshands rekening te houden met de feitelijke toestanden in de Westindische gebiedsdelen, waar bevolkingsgroepen voorkomen, die, wat betreft de positie van de vrouw in de maatschappij, andere inzichten hebben dan de Westers georiënteerden. Aan de locale wetgever ware over te laten, in hoeverre met de op dit gebied bestaande inzichten rekening moet worden gehouden.

Wetgevende macht: conflictenregeling.

Inderdaad kan meningsverschil ontstaan ten aanzien van de vraag of een bepaalde zaak al dan niet als een inwendige aangelegenheid is aan te merken. Deze moeilijkheid speelt echter reeds in de bestaande wetgeving een rol.

Ook kan worden toegegeven, **dat niets tot stand** komt, ingeval de Staten een ontwerp-verordening aangaande inwendige aangelegenheden voor de tweede maal verwerpen of wanneer amenderingen, waarmede hij zich niet kan verenigen, de Gouverneur aanleiding geven het ontwerp in te trekken. Die situatie kan zich echter in elk democratisch bestuurd land voordoen. Van de omstandigheden zal het moeten afhangen of de Gecommitteerde aftreedt, de Staten worden ontbonden dan wel voorshands in de situatie berust wordt.

Het komt niet geraden voor hiervoor thans regelen in te stellen.

Raden van Bestuur.

Uiteraard wordt bij benoeming van leden van dit college de Gouverneur gekend. Verwacht mag worden dat deze het College van Gecommitteerden zal raadplegen. Het komt echter niet gewenst voor het benoemingsrecht aan een voordracht van Gecommitteerden te binden.

Gezien de gedachte samenwerking tussen Gouverneur en Gecommitteerden, ligt het in de rede, dat de adviezen van de Raad van Bestuur niet bij uitsluiting voor de Landvoogd bestemd zijn. In de Memorie van Toelichting werd dan ook reeds gesteld, dat het College van Gecommitteerden eveneens ten volle kan profiteren van de ervaring en de adviezen van de Raad van Bestuur.

Indien in de gewesten overzee behoefte wordt gevoeld aan een bij landsverordening in te stellen vaste raad van economisch advies, kan zulks geschieden. Een dergelijk college maakt dan echter de veel breder georiënteerde Raad van Bestuur niet overbodig.

Begroting.

Het stemt de Regering tot voldoening, dat algemeen met deze nieuwe regeling werd ingestemd.

Aangetekend wordt naar aanleiding van een opmerking in deze geest, dat het treffen van bijzondere voorzieningen bij de wet in dringende gevallen en bij bijzondere omstandigheden wel niet onmogelijk is, maar toch ernstige bezwaren zal ontmoeten.

Dienstplicht.

De Regering heeft er bij nadere beschouwing geen overwegend bezwaar tegen, ten deze te differentiëren voor Suriname, in tegenstelling met de Nederlandse Antillen, de dienstplicht facultatief te stellen.

Tegenover de verscheidene andere leden, die enige bedenking koesterden tegen de verzwakking van de positie van de Gouverneur als gevolg van de Regeringsvoorstellen in zake de artikelen 31 en 32, wordt opgemerkt, dat in artikel 156 grote bevoegdheden aan de Landvoogd zijn gelaten zij het, dat hij daarbij gebonden is aan een ter zake vast te stellen landsverordening. Immers kan door hem ter handhaving van de uit- of inwendige veiligheid elk gedeelte van het grondgebied in staat van oorlog of beleg worden verklaard.

Voorts is daar nog de bepaling van artikel 33, volgens welke de Gouverneur alle vereiste maatregelen neemt tot bescherming van de eer van de Staat in het algemeen en van Suriname/Curaçao in het bijzonder tegen aanranding van buiten.

De Curacaose Straat is een gang

De bevolking, die zich rept en roert

„Het Kompas", een der vele Nederlandse weekbladen, wijdt 5 pagina's aan de West. Sinds twee jaren heeft „Het Kompas" meer dan welk ander blad in Nederland ook aandacht gevraagd voor dit gebied. Daar waren verschillende redenen voor, waarvan de voornaamste deze zijn, dat wij aan de West uit het verleden grotere verplichtingen hebben dan algemeen — door onwetendheid — wordt aangenomen en in de tweede plaats, omdat de situatie in Oost-Indië de bijna uitsluitende aandacht opeiste, terwijl aan de West te kort werd gedaan.

Want ook voor dit Rijksgebied gold de Koninklijke Rede en hier meer dan in Azië zijn de „krachtsverhoudingen" dusdanig, dat morele verplichtingen eerder gevaar lopen in het nauw te worden gebracht. Een derde reden ziet het blad ook daarin, dat de koloniale periode sinds vele jaren is afgesloten.

„Het Kompas" geeft een historisch overzicht van wat de West is, de Taal der Antillen, Notities rondom de Ronde Tafel en enkele foto's.

De straat is een gang.

Kleine, excentrieke eilanden zijn het, waar iedereen alles van de ander weet. Geheimen bestaan er bij ons in de West niet. De deuren van onze huizen staan altijd open, ook als we niet thuis zijn, omdat er toch niet gestolen wordt (iedereen heeft in dit welvarend land wat zijn hartje begeert). Op onze terrassen zitten we open en grotendeels bloot voor onze medeburgers. We wandelen bij elkaar binnen en de straat is eigenlijk de gang van een heel groot huis. Als we 's morgens naar ons kantoor gaan en door de Punda trekken, maken we hier een praatje en vertellen daar wat. Van de laatste gebeurtenissen — sedert de vorige avond — komen we op de hoogte en we hebben zelf wat te vertellen, als we straks op het kantoor zijn aangeland. Zoals het in een kleine gemeenschap gaat, wordt er ontzettend veel geroddeld, kwaad vooral, maar dat mag niet deren, want iedereen wordt over de hekel gehaald, tot er weer een nieuw object is en dan is de eerste vergeten. Momenteel hebben we veel aan elkaar te vertellen over de eindeloze verhalen, die persvertegenwoordiger Adriaan Joannes Versney over de Ronde Tafel-Conferentie naar de vier Curaçaose dagbladen stuurt: kolommen en nogeens kolommen in dit land, waar geen papierschaarste bestaat. Journalist Versney werkt hier aan een krant en werd bij loting aangewezen om op regeringskosten mee naar Nederland te gaan en de Ronde Tafel-Conferentie te verslaan. Daarnaast zijn er andere correspondenten en hele conflicten branden hier los, als de verslagen van de twee mensen niet precies hetzelfde vertellen. Men moet de West kennen om de laaiende woede te begrijpen, die er dan heerst tegen een Geertsema Beckering — een dier Nederlandse correspondenten — door de vrienden van Versney en om de minachting te proeven uit de ingezonden stukken die Versney's tegenstanders in de bladen zetten. Alles wordt hier in de kranten uitgevochten. En wat niet in de krant komt, weet men wel mondeling verder te vertellen, zo Isidoor Bloch die in zijn Punda-kantoor de faits et gestes van iedereen kent en een soort cercle houdt met coca-cola als gelegenheidsdrank. Of een Louis de Wit, die men dan meer ziet als de vertegenwoordiger van het Europees-Nederlandse bevolkingsdeel, vooral van de olie en van de gouverneur, de man die declamator en krantendirecteur is en die men elke dag in de stad kan doende zien of op persconferenties (tezamen met zijn vrouw) kan horen. Het is een pêle-mêle bevolking, die zich roert en rept, waar een Jan Hart in een stilte van een Consciëntiesteeg zijn commentaren over schrift.

Maar om dit alles maken wij ons druk. Wij maken ons druk om alles en we komen er eerlijk voor uit. Dat houdt de sfeer erin in het leven der Antillen, die sfeer die een beklemming wordt voor elkeen die hier enige tijd werkt en die toch een band legt, welke nooit meer verbroken wordt: de band met die kleine eilanden, met de curieuze bevolking, die band met de zotheid van een tropenomgeving, de band die een gelukkige herinnering is.

Macamba.

Woedend verzet der Britse artsen tegen Nationale Gezondheidsdienst

Van 5 Juli 1948 af, als de Nationale Gezondheidsdienst zijn werk begint, kan elke Brit aan talloze ziekten lijdend, door dokters behandeld worden en in ziekenhuizen worden opgenomen, zonder één cent te betalen. Volgens de nieuwe wet voor de nationalisatie van de medische diensten, heeft iedereen recht op gratis medische verzorging van de wieg tot het graf.

De jonge moeder behoeft zich geen zorgen meer te maken over het kleine salaris van haar man als de baby komt. Na de geboorte zullen er geen rekeningen komen van het ziekenhuis, van de vroedvrouwen of de dokter en zelfs levertraan is vrij.

Het klinkt allemaal buitengewoon mooi. Waarom hebben de artsen dan zo heftig geprotesteerd tegen de nieuwe wet? In het begin, toen de plannen van minister Bevan bekend werden, heeft hun tijdschrift bijna gejuicht. Er waren slechts weinig artsen die het niet eens waren met het idee van een nationale gezondheidsdienst. Waarom heeft kardinaal Griffin, de aartsbisschop van Westminster een waarschuwend woord laten horen op het congres van de katholieke doktoren? aldus „De Volkskrant".

Oorlog verklaard.

Zo juist heeft de Britse Medische Associatie scherp geprotesteerd bij de minister. De doktoren zullen de volgende maand stemmen en men verwacht, dat velen zullen weigeren mee te werken aan de uitvoering van de nieuwe wet. Dit is het treurige resultaat van tien maanden onderhandelingen tussen een jonge minister, die niet bekend staat wegens zijn tact, en de eerbiedwaardige, misschien wat te stroeve leiders van de Medische Associatie.

Er zijn harde, bittere woorden gevallen. De dokters hebben de minister de oorlog verklaard. In één woord: het zijn slechte voortekenen waaronder deze prachtige gezondheidsdienst begint. De oorzaak is, dat de socialist Bevan volgens de artsen, niet de juiste middelen gekozen heeft, om een goed idee in practijk te brengen. Huiverend herinneren zij zich de rapporten over het werk van hun collega's in Duitsland. De Duitse dokter was, wat zij vrezen te worden, een dienaar van de staat. Het uitmoorden van de krankzinnigen, de misdadige experimenten op gevangenen konden alleen gebeuren, omdat de staat de verantwoordelijkheid had overgenomen en het individu had ontslagen van zijn verantwoordelijkheid.

Dat dergelijke dingen in Engeland zouden gebeuren, zal niemand beweren. Het zou een dwaasheid zijn hieraan te denken, maar de geschiedenis van de Nazies heeft aangetoond, dat minister Bevan een gevaarlijke stap heeft ondernomen.

Vast salaris.

Hier volgen de belangrijkste bepalingen waartegen de Britse dokters zich verzetten:

De arts krijgt een grondsalaris van 3000 gulden per jaar. Voor elke bij hem ingeschreven patiënt ontvangt hij ongeveer f 7.60. Dit hangt af van het aantal personen, dat gebruik maakt van de gezondheidsdienst. Als bijvoorbeeld 80 percent van de bevolking zich opgeeft, ontvangt de dokter jaarlijks ruim negen gulden per patiënt. Het vaste salaris is een bezwaar. Ook kan een dokter ontslagen worden en kan zich dan niet op een gerechtshof beroepen.

Het gaat er dus niet langer om — zo zeggen de Britse artsen — onze patiënten zo goed mogelijk te behandelen, wij hebben de autoriteiten naar de ogen te zien. Hoe gemakkelijk gewetensconflicten kunnen ontstaan, heeft kardinaal Griffin aangetoond. Ook in Engeland wordt er heel wat propaganda gemaakt voor euthanasie. Duizenden prediken kinderbeperking met middelen, die geen katholiek dokter kan goedkeuren. En de wet, die, zoals vele wetten van de laatste tijd, niet al te scherp is geformuleerd, geeft geen garantie, dat de dokters niet gedwongen kunnen worden sommige practijken toe te passen. Zij weten, dat Bevan dit niet zal doen. Maar Bevan blijft niet ten eeuwigen dage minister en zijn opvolgers zullen zich niet door zijn beloften, maar alleen door de wet gebonden achten.

Religieuzen blijven.

Kardinaal Griffin maakte zich zorgen, omdat de staat de particuliere ziekenhuizen overneemt. Bevan heeft beloofd, dat de zusters haar werk kunnen voortzetten; hij heeft gezegd, dat in de katholieke ziekenhuizen niets zal gebeuren, dat in strijd is met de leer der Kerk, maar ook hier geldt weer het bezwaar: welke garantie hebben wij in de wet? Het antwoord is teleurstellend. Bevan zal zich wel wachten iets te ondernemen tegen de religieuzen. Er is een groot gebrek aan verpleegsters. De nieuwe wet maakt dit moeilijke beroep overigens wat aantrekkelijker. Maar wie kan zeggen, dat de geest in Whitehall zo gunstig ten opzichte van de katholieken zal blijven? Nog altijd hebben Engelands drie millioen katholieken een grote invloed op de uitslag van de verkiezingen en dit zal nog lang zo blijven. De waarschuwing van de Kardinaal is dan ook begrijpelijk. Men kan zeer veel voelen voor het standpunt van de dokters, dat „de dienst zoals hij voorgeschreven wordt door de minister, in strijd is met de traditie en de standing van een groot beroep".

Te luidruchtig.

Het is jammer, dat de Medische Associatie zich niet tot deze argumenten heeft beperkt. Zij zijn zelfs verloren gegaan in een lange serie klachten tegen het voornemen van de minister, om het verkopen van dokterspractijken af te schaffen, een gebruik, dat zelfs de rustige „Times" ouderwets noemt.

De dokters blijven vrij om buiten de verplichte een privépractijk uit te oefenen, maar zij verzetten zich te luidruchtig tegen de bedreiging, dat de honoraria, die deze patiënten moeten betalen, vastgesteld zullen worden. Zij hebben zich verdiept in enkele formuleringen van de wet, die geen enkel gevaar voor een beginsel, maar wèl voor hun beurs inhouden.

Bevan heeft verklaard, dat de dokters goed betaald moeten worden. Degenen, die 1000 ingeschreven patiënten hebben, kunnen ruim 11000 gulden verdienen. Dokters met vierduizend patiënten krijgen ruim 30.000 gulden per jaar. Zij hebben de gelegenheid voorbij laten gaan om te betogen, dat geen enkele dokter vier duizend patiënten behoorlijk kan verzorgen. In één woord, de indruk is, dat Bevan zich wat al te veel heeft laten leiden door zijn socialistische stokpaardjes en dat de dokters zich meer zorgen hebben gemaakt voor hun portemonnaie dan voor de beginselen, die hier in gevaar waren.

Daarom weet Bevan dat hij de strijd zal winnen. Hij heeft ongeveer 18.000 dokters nodig om voorlopig het succes van zijn dienst te verzekeren. Hij is overtuigd, dat de meesten zullen protesteren, maar dat zij eieren voor hun geld zullen kiezen en ten slotte zullen meedoen. Dit zou niet het geval geweest zijn, als de dokters het hoogstaande protest van de Kardinaal als voorbeeld hadden genomen. Zolang het om zuiver materiële belangen gaat, heeft Bevan heel sterke troeven in handen. Een fonds van 66 millioen pond is gevormd om de dokters, die hun practijk niet mogen verkopen, schadeloos te stellen. En de dokters, die meedoen, krijgen samen ongeveer 41 millioen pond per jaar.

Wereldnieuws

STEUN VOOR CHILEENS VOORSTEL.

Uit Lake Success wordt vernomen, dat de Verenigde Staten van Noordamerika hun steun zullen geven aan het Chileens voorstel tot het instellen van een onderzoek door de Uno of Rusland intervinieerde bij de staatsgreep in Tsjechoslowakije.

Uiteraard verwacht men, dat Gromyko zich Woensdag as. fel zal verzetten tegen het plaatsen dezer kwestie op de agenda.

Daar echter deze aangelegenheid van het plaatsen op de agenda niet onder het vetorecht der grote mogendheden valt, zal Gromyko in de eerste ronde wel het onderspit delven.

EX-KEIZER BAO DAI TERUG.

Na een verblijf van zeven maanden in Europa is de exkeizer van Annam, Bao Dai weder te Honkong teruggekeerd. Er zijn aanwijzingen, dat hij zich zo spoedig mogelijk in verbinding zal stellen met de Franse Hoge Commissaris Emile Bollaert, waarmede Bao Dai in Geneve en Parijs reeds besprekingen voerde over de toekomstige status van Indo China.

VERDACHTE GEARRESTEERD.

Uit Melbourne meldt een Aneta correspondent, dat het hoofdkwartier van de Australische luchtmacht bekend heeft gemaakt, dat een Australische vlieger van de RAF gearresteerd is. Deze vlieger wordt ervan verdacht de doodslag te hebben bezorgd aan een Nederlander op Morotai.

Te Batavia vernam Aneta van bevoegde zijde dat A. Newam die te Morotai gestationneerd was met een 6-tal anderen in ruzie geraakte met de stuurman van het schip „Nassau". Deze laatste werd toen dodelijk gewond.

Inmiddels zijn te Morotai Australische justitie leden aangekomen doch bij een onderlinge afspraak is het voor-onderzoek overgelaten aan het Nederlands Parket.

DOLLARS DOOR BLOEMENZADEN.

Volgens een correspondent van de „Wallstreet Journal" trachtten verkoopagenten uit Nederland, Denemarken, Frankrijk, Italië, en Japan dollar te bemachtigen door het aanbieden van bloemenzaden tegen lage prijzen.

Vijf en tachtig procent van het bloemenzaad voor de Noordamerikaanse tuinen wordt in Californië geteeld. Volgens de Amerikaanse zaadtelers heeft altijd enige concurrentie met het buitenland bestaan, vooral voor soorten welke veel werk vragen, doch de concurrentie was echter nog nooit zo groot geweest als thans.

REPUBLIEK GAAT EIGEN HAVENS BOUWEN.

Ingenieur H. Laoh, Republikeins Minister van Openbare Werken verklaarde te Los Angeles, dat de Indonesische Republiek plannen heeft ontworpen om eigen havens te gaan bouwen. Hij zeide, dat de Nederlandse controle het gebruik van de huidige havens onmogelijk maakt. Echter weigerde Minister Laoh mededeling te doen alwaar die havens eventueel gebouwd zullen worden.

De Republikeinse Minister van Openbare Werken die momenteel de haveninstallaties te Los Angeles bezoekt, verklaarde: „Wij haten de Nederlanders niet, doch alleen hun systemen."

JAN PAPANEK NEGEERT.

Gisteren werd Jan Papanek in kennis gesteld van het besluit van de Tsjechische regering, om hem te ontheffen van zijn functie als permanent Tsjechoslowaaks lid bij de Uno. Hij verklaarde: „Ik zal dit besluit gewoon negeren." Ik erken de huidige zg. vertegenwoordigers van Tsjechoslowakije niet. Ik zal doorvechten voor de vrijheid van mijn land.

VLIEGTUIG ONGELUK.

Het sedert Vrijdag vermiste vliegtuig van de Western Airlines, dat van Shanghai op weg naar New York was, blijkt tegen de Mount Sanford te pletter te zijn gevlogen. Mount Sanford is een gebergte in Alaska.

Men vreest, dat de dertig inzittenden nooit bereikt zullen worden daar het betrokken gebied over de grond ontoegankelijk is. Zelfs hefschroefvliegtuigen zijn niet in staat aldaar te landen. Er wordt echter wel aangenomen, dat geen der inzittenden het leven er heeft afgebracht.

NIEUWE NOTA.

Het Joodse Agentschap heeft een nieuwe nota opgezonden naar de Veiligheidsraad en de Palestijnse commissie, waarin de aandacht gevestigd wordt op de pro-Arabische houding van Groot Brittanie.

Indien er geen manschappen, fondsen en uitrustingen zouden zijn beschikbaar gesteld door vreemde mogendheden, zouden de onlusten in Palestina, waar de meerderheid van de Arabische bevolking steeds geringe belangstelling toonde voor het huidig geschil, nooit een militair vraagstuk van de eerste rang zijn geworden.

In de nota werd Engeland beschuldigd van plichtverzaking door het toestaan van grensschendingen in Palestina. De nota zegt, dat de Jordaan door grote legereenheden kan worden overgestoken via vier bruggen. Indien deze bruggen op de juiste wijze waren bewaakt; was het nooit mogelijk geweest, dat Arabische eenheden onopgemerkt het Heilig Land binnenkwamen.

GENERAAL SPOOR NEEMT AFSCHEID.

Zaterdagmorgen heeft Luitenant-Generaal Spoor vergezeld door mevrouw Spoor afscheid genomen van Kolonel L. H. Simons van de M.G.D. en van Kolonel F.H. Kooistra, hoofd van de militaire administratie van de K.N.I.L. tevens van enkele andere hoofdofficieren, die met de Willem Ruys naar Nederland vertrekken voor recuperatie verlof in verband met de demobilisatie.

De legercommandant bezocht ook het aantal gezinnen van K.N.I.L.-militairen die eveneens met de Willem Ruys zullen vertrekken.

Generaal Spoor onderhield zich met diverse militairen en wenste de vertrekkenden een goede reis.

De stafmuziek van de K.N.I.L. speelde op de kade vrolijke marsen en de Mitchellen pipercub van de militaire luchtvaart deed het schip uitgeleide.

De' Willem Ruys' wordt tegen begin April in Nederland verwacht.

ARABIEREN DOEN NIET MEE.

De Arabische Liga heeft aan alle Arabieren gevraagd om niet mede te doen met de Fransen in de strijd in Indo China. De secretaris-generaal Abdel Rahmanazeam Pasha heeft verklaard, dat Vietnm om steun gevraagd heeft meldende dat vele Noordafrikaanse Arabische eenheden van het Franse leger in de Vietnamse republikeinse troepen hebben gestreden in de Aziatische kolonie.

Azzam Pasha zeide: De Liga heeft besloten de klachten van Vietnam te ondersteunen indien deze voor de Uno gebracht worden, aj Aminel Husseini, de verbannen Moefti van Jerusalem, heeft als voorzitter van de Palestijnse delegatie de vergadering bijgewoond.

ELECTRISCH VISSEN.

In Westfalen zijn er proeven genomen met toepassing van electriciteit voor het vangen van vis. Een bepaalde oppervlakte van het water wordt onder stroom gezet, waardoor de vissen verdoofd worden. Nadat de stroom uitgeschakeld is, houdt de verdoving nog enkele minuten aan. Deze methode maakte het mogelijk uitgestrekte teelgebieden van minderwaardige exemplaren te ontdoen.

GENTS BISSCHOP OVERLEDEN.

Mgr. Coppieters, bisschop van Gent, is Zaterdagmorgen op 73-jarige leeftijd te Gent overleden. Mgr. Coppieters was commandeur in de Leopoldsorde en erekanunnik van Haarlem. Hij was een autoriteit op het gebied van de exegese en Oosterse talen. In 1946 heeft hij zijn 50-jarig priesterjubileum gevierd.

FAMILIEBERICHTEN.

GETROUWD

H. F. Henskes

en

M. C. Palm.

De Heer en Mevr. HENSKES zeggen hiermede tevens dank voor de vele blijken van belangstelling bij hun huwelijk ondervonden.

Cur. 15 -- 3 -- '48

Toekomstig adres: Zeelandia 34.

ELDRID en MILDRED FONTILUS
geven met grote blijdschap kennis
van de geboorte
van hun broertje

HENDRIK MAURITS

Cur. 13 Maart 1948. St. Elizabeth Gasthuis.

BEKENDMAKING

Wij maken hierbij bekend dat de aan den heer

Luis A. Pijpers

op 22 Maart 1946 verleende volmacht per 28 Februari 1948 werd ingetrokken.

JOZEF HART'S SONS

BEKENDMAKING

Wij maken hierbij bekend dat de heer

Luis A. Pijpers

zich uit onze zaak heeft teruggetrokken. De aan hem op 22 Maart 1946 verleende volmacht werd dientengevolge per 28 Februari 1948 ingetrokken

LA CASA DEL PUEBLO
José L. HART

DEVIEZEN - COMMISSIE

De Deviezen - commissie acht het nodig te weten, welke wensen er bestaan ten aanzien van beleggingen en levensverzekeringen in dollar- of daarmede gelijk te stellen valuta, teneinde haar gedragslijn voor het jaar 1948 te kunnen bepalen.

Zij nodigt daarom belanghebbenden uit haar vóór 10 April a.s op te geven of men in 1948:

1. effecten - aankopen in dollar- of daarmede gelijk te stellen valuta wenst te doen met opgave van de daarmede gemoeide bedragen;
2. bijzondere redenen heeft kapitaal - remises in dollar- of daarmede gelijk te stellen valuta te doen en tot welke bedragen;
3. de wens koestert levensverzekeringen in dollar- of daarmede gelijk te stellen valuta af te sluiten en tot welke bedragen.

Mocht de Deviezen - commissie besluiten voor genoemde doeleinde een bedrag beschikbaar te stellen, dan genieten diegenen voorkeur, die op deze bekendmaking hebben gereageerd.

De Voorzitter
Mr. H. J. M. Hoogeveen

De Secretaris
J. van der Heul

HERDERSHOND.

Loslopende Herdershond zonder band of belastingplaatje in bewaring genomen. Eigenaar wordt verzocht spoedigst afhalen bij:

R. WILLEMS.
Brugweg 4

Tel: 1310 (7.30 — 12 en
(13.30 — 16
